

Jaarbericht over 2012.

Geachte adoptant, donateur, belangstellende.

Het jaar begon uitzonderlijk zacht met op 1 januari zelfs een temperatuur van 13 graden boven nul; een record sinds 1901.

Op het landelijke tel-weekend half januari waren 7 overwintersaars aanwezig, die voldoende voedsel in de omgeving vonden waardoor ze ook 's-avonds niet naar de nesten kwamen.

De hele eerste helft van de maand staat er een harde Westenwind en valt er veel regen, goed voor de voedselvoorziening in de vorm van regenwormen.

Februari begint koud met -18 graden in de nacht, waardoor de overwintersaars in de namiddag op voertijd aanwezig zijn.

Na half februari is de vorst over en eind van de maand komen de eerste ooievaars van de trek terug op hun nesten. Vanaf half maart zijn ook weer 3 nesten in de treurbeuken op de begraafplaats bezet, later zelfs 5 nesten.

Eind maart is te zien dat er op diverse nesten wordt gebroed. De ooievaar die terugkomt van het fourageren en het broeden overneemt, rolt eerst de eieren om voordat hij of zij voorzichtig gaat zitten. Ooievaars lossen elkaar namelijk af bij het broeden.

Landelijk is op de site van Vogelbescherming: "Beleef de Lente" onder meer het gedrag van een ooievaarspaar in Gorssel 24 uur per dag te volgen. Dat levert prachtige beelden op en laat in samenvattingen vele bijzonderheden zien.

Begin april komen nog steeds ooievaars terug van de trek en zoeken nieuwe paren een nestplaats. Zo ook op een van de daknesten, waar een ongeringde samen met een ooievaar die in 2010 in Rossum is geringd [ringaflezing!] het nest fel verdedigen tegen aanvallers die ook in dat nest zijn geïnteresseerd.

Op 23 april wordt op het boomnest voor de deur gevoerd, dus zijn er jongen. Voor ons erg vroeg, want in voorgaande jaren was het eerste jong pas rond 30 april geboren.

Na slecht weer in de volgende week, harde wind en heel veel regen bij lage temperaturen, wordt er niet meer gevoerd op dit nest. Begin mei wordt een nestcontrole gehouden, waarbij nogal wat dode jongen worden aangetroffen. Omdat nog meer drijfmaten jongen worden gevonden worden enkele in de verwarmde crèche ondergebracht om te voorkomen dat alle jongen zullen omkomen. Later zullen deze met succes worden vrijgelaten na een periode in een van de rennen.

Op 8 juni verschijnt een bericht op de site van STORK [www.ooievaars.eu] over plotselinge sterfte van jonge ooievaars. Dat luidt als volgt: "In het week-end van 2 juni zijn op verschillende ooievaarsnesten in het land alle jongen plotseling doodgegaan. Het ging om gezonde, goed gevoede jongen, waar ogenschijnlijk niets mee aan de hand was. Uit onderzoek is gebleken dat de oorzaak een agressieve schimmel is, die zich ontwikkelt in sterk wisselende weersomstandigheden. Denk daarbij aan grote verschillen in temperatuur en vochtigheid. Na besmetting sterven de vogels binnen 24 uur. De sporen van de schimmel verplaatsen zich door de lucht. Jonge ooievaars zijn er gevoelig voor op een leeftijd van twee tot zeven weken.

Op meerdere plaatsen in de Betuwe, langs de grote rivieren en uit Drente en Overijssel zijn zulke berichten ontvangen." Naar aanleiding van dit bericht heb ik laten weten dat in Herwijnen minstens tien jongen zijn overleden. In de nesten zijn dan ook nu geen jongen meer! Gelukkig hebben onze zes jongen in de crèche deze ramp overleefd.

In de komende tijd worden door diverse dierenambulances jonge ooievaars gebracht om verzorgd te worden in het opvangstation.

Zo wordt op 13 juli vanuit het asiel “Vogelklas Karel Schot” in Rotterdam een jonge ooievaar gebracht afkomstig uit een vogelasiel in Haarlem, die nu in een ”ooievaarsvriendelijke omgeving “ mag opgroeien, voordat hij wordt vrijgelaten.

Op 16 juli brengt de dierenambulance uit Vianen 3 jonge ooievaars uit Schoonrewoerd, omdat de nestpaal waar hun nest op was vastgemaakt, omgevallen was. Ze waren nog niet vliegvlug maar konden wel lopen, waardoor ze in een sloot waren terechtgekomen, en nu drijfnaat naar Herwijnen waren gebracht. Bij onderzoek bleek dat ze slechts wat kleine schaafwonden hadden opgelopen, die goed behandeld konden worden. Ook deze jongen konden na verzorgd en geringd te zijn weer worden vrijgelaten en zijn in september op trek gegaan.

Op 19 juli kregen ze gezelschap van een jonge ooievaar uit Eck en Wiel. Deze was uit dierenpark Rhenen in de Vogelopvang “Onder de Regenboog “ gebracht als enige uit een omgewaaid nest. Hij had flinke verwondingen die door de dierenartsen uit Haafden goed konden worden verzorgd. Later is ook deze vogel met succes vrijgelaten.

Een byzondere gast die nogal wat onrust veroorzaakte was een Zwarte ooievaar die in de avondschemering aan kwam en de nacht doorbracht op een van de daknesten. Het ringnummer helaas niet af kunnen lezen, dus geen idee waar hij vandaan kwam.

Eind juli werden de opvangrennen open gezet en konden de jongen naar buiten, hun vrijheid tegemoet. Na enige tijd werden de eerste verkenningsvluchten in de omgeving gemaakt. In het begin nog wat stuntelig, maar al gauw nauwelijks meer te onderscheiden van de “eigen “ ooievaars. Ook in gedrag pasten ze zich snel aan en begonnen uitgebreid in het weiland op zoek te gaan naar regenwormen en ander klein spul.

De eerste dagen werd in de namiddag nog wat bijgevoerd maar daarna afgebouwd om ze onafhankelijk te maken.

In de nacht stonden ze vaak gezamenlijk op het dak van ons huis en op de nesten, soms met 5 bij elkaar. Overdag trokken ze in de vroege ochtend al weg en kwamen dan pas tegen de avond terug.

Eind augustus zijn er geen jongen meer, dus zijn ze op trek gegaan zoals uit berichten blijkt uit Frankrijk, waar ook bij ons geringde vogels zijn afgelezen.

Dan breekt er wat verzorging betreft een stille tijd aan op het station.

In de winter zullen in verband met het toegenomen aantal “opvangjongen” in de zomer, 2 nieuwe rennen worden geplaatst naast de 3 bestaande. Dat kan van het donateursgeld en van een byzondere bijdrage die we hebben ontvangen.

Tot begin december hoeft niet te worden bijgevoerd aan onze “overblijvers “, omdat ze zelf voldoende voedsel kunnen vinden in de polders en in de uiterwaarden. Daarna begint het te vriezen en wordt in de namiddag “mondjesmaat “ bijgevoerd.

Vorig jaar heb ik al aangegeven dat de ooievaars steeds meer zelfstandig worden en daarmee de opzet van het projekt: ”Het verkrijgen van een trekkende en zelfstandig levende populatie ooievaars in Nederland “ in zicht begint te komen.

Dat houdt niet in dat het buitenstation gesloten kan worden; zoals uit het voorgaande blijkt wordt het steeds belangrijker voor de opvang van vooral jonge ooievaars die deskundige hulp nodig hebben. Gelukkig weten de diverse dierenambulances ons, waar nodig, te vinden.

Tenslotte nog een belangrijke mededeling. Zoals u ziet wordt er dit jaar geen donateurskaart aangeboden. Door byzondere giften vragen we u dit jaar niet om een bijdrage.

Vanzelfsprekend blijft u ook de komende jaren het jaaroverzicht ontvangen en bent u van harte welkom om de crèche en de rennen te komen bekijken ; uw vragen over ooievaars zullen we ook graag beantwoorden.

Namens de Werkgroep, met vriendelijke groet,

Kees Vos, Schoutenstee 1, 4171 CK Herwijnen. Tel. 0418-581658
Rekeningnr. “Werkgroep Ooievaars in Herwijnen” : 32.80.09.911